

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.21.010/2016/3.szám

A tanács tagjai: . Havasi Péter a tanács elnöke

. Udvary Katalin előadó bíró

. Almásy Mária bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:

. Tóbiás Zsolt ügyvéd

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

. Pintér Gyula ügyvéd

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

éti Törvényszék 2.Pf.22.066/2015/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kiskunfélegyházi Járásbíróság 4.P.20.278/2014/12.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és a Kiskunfélegyházi Járásbíróság 4.P.20.278/2014/12. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 150.000 (százötvenezer) forint másodfokú és 80.000 (nyolcvanezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, továbbá térítsen meg külön felhívásra az államnak 247.700 (kétszáznegyvenhétezer-hétszáz) forint fellebbezési és 343.400 (háromszáznegyvenháromezer-négyszáz) forint felülvizsgálati illetéket, míg a 247.700 (kétszáznegyvenhétezer-hétszáz) forint fellebbezési és a 343.400 (háromszáznegyvenháromezer-négyszáz) forint fennmaradó felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [1] A felperes a keresetében 6.867.558 forint bűncselekménnyel okozott kár és ennek a 2009. január 26-tól járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte az alperes kötelezését arra

hivatkozással, hogy az alperes mint a felperes szállítójának alvállalkozója által foglalkoztatott alkalmazott a felperesnek 2.756.784 japán jen értékű kárt okozott. Hivatkozott arra, hogy a bíróság jogerős ítéletben az alperes felelősségét sikkasztás büntetében megállapította és a felperes mint sértett magánfél polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította.

- [2] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy sikkasztást követett el a felperes sérelmére, azt állította, hogy felügyelete alatt a szállított áru sértetlen maradt. Védője tanácsára tett a büntetőeljárás során beismerő vallomást, ekkor azonban a felperes kárigénye nem került szóba. Vitatta a kár összegét is.

Az első- és másodfokú ítélet

- [3] Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 6.867.558 forintot és ennek a 2009. január 26-tól járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Az elsőfokú ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság a Pp. 4. §-ának (2) bekezdésére utalva az alperesnek azt a védekezését, hogy nem követett el bűncselekményt, nem vette figyelembe, a kár mértékét pedig az igazolt jen középárfolyam alapján határozta meg.
- [4] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. A jogerős ítélet indokolása szerint nem volt vitássá tehető, hogy az alperes bűncselekmény elkövetésével kárt okozott a felperesnek. A felperes választása szerint érvényesíthette követelését a szállítmányozóval szemben, szerződés teljesítése vagy szerződésszegéssel okozott kár jogcímén és az alperessel szemben, kártérítés jogcímén. A másodfokú bíróság több legfelsőbb bírósági eseti döntésre utalva azt állapította meg, hogy az alkalmazott által a munkaviszonyával összefüggésben harmadik személynek okozott károk megtérítésére kizárólag a munkáltató kötelezhető, az alkalmazott azonban nem, és a munkáltató akkor is felelős, ha az alkalmazott bűncselekménnyel okozta a kárt. A másodfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság PK 41. számú kollégiumi állásfoglalására hivatkozva kiemelte, hogy a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 348. §-a (1) bekezdésének az volt a célja, hogy az alkalmazott által munkakörében vagy hatáskörében okozott kárért a munkavállalót egyáltalán ne lehessen felelőssé tenni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [5] A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és a keresetnek helyt adó döntés meghozatalára irányult. Jogi álláspontja szerint a jogerős ítélet a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésébe ütközik. Utalt arra, hogy a másodfokú bíróság

által idézett 41. számú polgári kollégiumi állásfoglalást az 1/2014. Polgári jogegységi határozat 2. pontja hatályon kívül helyezte, illetve meghaladottnak tekintette. A Kúria a 2324/2011. számú gazdasági elvi határozatában - hivatkozva a BH 2004. évi 6. számában megjelent, a bírói jogértelmezési gyakorlatot összegző, a 2004. március 22-23-án tartott civilisztikai kollégiumvezetői tanácskozás ajánlására - rámutat, hogy bűncselekménnyel okozott kár esetén a károsult jogosult közvetlenül a károkozóval szemben fellépni a szerződésen kívüli károkozásra vonatkozó szabályok szerint. Ebből következően a károsult az alkalmazott által bűncselekménnyel okozott kár esetén akár a munkáltatóval, akár közvetlenül a károkozóval szemben felléphet. A másodfokú bíróság által kifejtett jogi álláspont esetén a munkáltató cég jogutód nélküli megszűnése azt eredményezné, hogy a károsult az igényét egyáltalán nem érvényesítheti. Az új Ptk. 6:540. § (3) bekezdése már egyértelműen kimondja, hogy az alkalmazott és a munkáltató egyetemlegesen felel. A büntetőeljárás szabályai (Be. 335. §) alapján a sértett polgári jogi igényének elbírálásakor sem merül fel annak vizsgálata, hogy a vádlott a bűncselekményt alkalmazottként követte-e el.

- [6] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [7] A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.
- [8] A felülvizsgálati kérelem alapos.
- [9] A felperes a keresetében a bűncselekménnyel okozott kárának megtérítését kérte a bűncselekményt elkövető alperestől. A jogerős ítéletben a bíróság tévesen utasította el a keresetet amiatt, hogy a kár megtérítésére kizárólag az alperes munkáltatója kötelezhető. A felperes a felülvizsgálati kérelmében helyesen utalt arra, hogy az 1/2014. számú Polgári jogegységi határozat hatályon kívül helyezte, illetve meghaladottnak tekintette a 41. számú polgári kollégiumi állásfoglalásban foglaltakat, így nem tartható az ennek megfelelő, a jogerős ítélet indokolásában hivatkozott legfelsőbb bírósági döntésekben kifejtett álláspont, amely szerint az alkalmazott által munkakörében harmadik személynek okozott kár megtérítése iránti követelés - még bűncselekmény elkövetése esetén is - csak a munkáltatóval szemben érvényesíthető.
- A Ptk. 348. §-ának (1) bekezdése alapján a felperes a kárát a munkáltatóval szemben érvényesítheti, ez a szabály azonban nem zárja ki, hogy keresettel éljen a bűncselekményt elkövető alkalmazottal szemben, vagy kárát kizárólag tőle követelje. Ez utóbbi esetben azonban a kárigény elbírálására a Ptk. 339. §-ának

(1) bekezdése, a szerződésen kívüli károkozás szabálya az irányadó, az alperes munkáltatójával szembeni kötelmi jogviszonyon alapuló igényérvényesítésre vonatkozó szabályok helyett. A felperes tehát nem volt elzárva attól, hogy közvetlenül a károkozóval szemben fellépjen, ezért az ettől eltérő jogi állásponton alapuló, a keresetet elutasító jogerős ítélet jogszabálysértő.

Záró rész

- [10] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a bizonyított mértékű kár megtérítésére kötelező elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [11] A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a fellebbezési és a felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a felperes másodfokú perköltségének és a felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, míg a le nem rótt fellebbezési és felülvizsgálati illeték megfizetéséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) és (2) bekezdésén, valamint a 14. §-án alapul.

Budapest, 2016. október 19.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Almásy Mária s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
HM